

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-ter 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohányüzemeknél.

A néppártról.

A néppárt „jóakarói“ nem titkolt kárórmel adják a hírt, hogy a néppártban szakadás állott be, ifj. Zichy János gróf, a párt nagytehetségű elnöke lemondott díszes állásáról, jelezvén, hogy a párt obsztrualó tagjainak ebbeli ténykedésével nem ért egyet.

Vannak lapok, a melyek a párt szétrobbanásátszeretnék megjósolni, van olyan is, a „Magyar Szó“, a kóser kálvínisták hivatalos lapja, a melynek annyira megártott az öröm, hogy nagyzási hóbortba esett, hányja a bukfenecet és szeretné elhíttetni, ha ugyan akadna rá balek, hogy mindez az ő érdeme. Zichy János grófot ő föladta a trónörökösnek és Zichy János gróf azonnal sietett a pártelnökségből megszabadni.

Szóval: van öröm Izraelben.

Mi nem fogjuk fel a dolgot se tragikusan, se komikusan, hanem egészen komolyan.

Zichy János gróf lépését értjük, sőt őszintén szólva, vártuk. Mi hónapokkal előbb tudtuk tőle, hogy az obsztrukciót eljéti. Mint komoly politikusként és állam-

férfinak — természetesen — úgy is kell gondolkoznia.

Mi az obsztrukció? Háboru. Forradalom. A háborúval bizonyos tekintetben mindig veszteség jár. Az ország mindig megveszenedi a hadviselők munkáját, még akkor is, mikor a győzelem bizonyos. Hát még az ilyen hadviselés, melynek vívói bátran elmondhatják magukról: Megverek valakit, vagy engem valaki. Vagyis: nagy dolog az obsztrukció, pláne, ha sikerül majd általa valamit el is érni. Ha sikerül megbuktatni Tisza István grófot, a rendszert, mely 35 esztendő óta nyitott sebként emésztí országunk testét. Ha sikerül kieroszakolni a nemzeti vívmányokat, melyek ma minden magyar embernek a szívéből fakadnak. Mondom, ha mindez sikerül, szivesen elfeledjük a kárt és a veszedelmet, melyet az obsztrukció az országnak okozott. De mi lesz, ha a nagy háboru teljes vereséggel végződik, ha az országgyűlés egy esztendeje s talán a következő is haszontalan szeszaporításból fog állani?

Egy konzervatív gondolkozású, higgadt, a jövőre, az eshetőségekre gondoló államférfiúnak az ilyesmireshizámítania kell.

Azért, mikor Zichy János gróf lemondott a néppárt elnöki tisztségéről, mi lépését gondolkodásának megfelelőleg logikusként tartottuk. Nem értett egyet a párt tagjaival, nem vezethette maga az ő hadseregét, tehát félreállt.

De ténye csak erre az egyetlen egy dologra vonatkozik. A párt többi elvei sértetlenül, makulátlanul állanak előtte is, a párt minden tagja előtt is. A keresztény Magyarországért való ideális küzdelem első kürtszava ismét együtt találja a vezért katonáival. Erről majd meg fognak győződni a kárörvendők.

Apponyiék kivonulása. A tűz és víz nem férhetnek meg egymás mellett. A természet törvényei tiltakoznak ellene. Apponyi és társai az ő naiv idealizmusukban azt hitték, hogy megférhetnek a Tisza-kabinatben. De csak hitték. A valóság megtanította őket, hogy a korrupció melegágyában felnőtt Tisza-pártal lehetetlen együtt érezni azoknak, a kik a törvény, a tisztesség jegyében akarják hazánkat boldogítani. Tegenap 27-en ott hagyták a méregteverők pártját. Verjétek le a port is saruitokró! Felejtsetek el, hogy valaha ott voltatok, hogy a törvényesség korszakát reméltétek. A ti világotok tisztább, nemesebb, sem hogy a posvány levegőjét élszenvedni tudná. Le-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A diadalmas világnézet.

Dr. Prohászka Ottokár.

(Vége.)

A szellemek mindig megtermékenyülnek, valahányszor az igazsággal, bármilyen legyen is az, s bármely téren tűnjék is föl, eleven összeköttetésbe lépnek. Hogy zavarodás, túlzás félreértések nélkül e megtermékenyülés alig csik meg, azon ne csodálkozunk! Melyik bor nem volt must? De bizonyára szánót kell vetnünk a kutatást sürgető időknék kiméletlen igényeivel, be kell látunk, hogy azokat ki nem elégíthetjük, ha csak a mai műveltségnek keretébe bele nem állíthatjuk a régi igazságot. A kultura sok új gondolatot vet föl; e gondolatokat le kell foglalunk s e világoasság mellett egyre arra az égi fényre kell utalnunk, mely tény s nem vívmány, s melyet nem lehet kimagyarázni sem természetrajzi evolucióból, sem történelmi fejlődésből.

Igy lettek a Gergelyek, Vazulok, Ágostonok az antik kulturával, így a szt. Tamások az arab-zsidó világnézetrel, s mit tegyünk mi?! Kövessük őket.

A második irányzata a modern életnek a humanista ideál, melynek „természet“, „emberi élet“, „szép világ“, „föld“ a vezérszava s az irányt szolgálja, a technika s a művészet.

A kultura egy szép világot igyekszik teremteni s azt fénynevel s kellemmel eltölteni, melyet nem a természetfölötti rendből, hanem magából a természetből merít. A szép iránti érzéket keltek művészek és költők s azokra a nemes örömekre oktattak, melyeket a természetből meríteni lehet. Telkes gondolkozók kifejtik az igaznak s a jónak

fogalmát s mjalatt minden ismeretnek kiinduló pontjál az öntudatot, a cogito ergo sum-velvet veszik föl, addig másrészt az erkölcsi törvénynek járó hódolatot még az esetben is sürgetik, ha nincs is rajta a kereszténység bélyege. A költők megéneklik az emberi szívnek küzdőjeit s fájdalmait s lelkesitenek az életnek eszményeieért. Mindenütt az emberit keresik: művészetben, valásban, történelemben, életben. A történelem egyre jobban az emberi életnek történelmévé minősül s a történelmi szemmel ébredésével s kivált a Napoleoni harcok befolyása alatt felébredt a nemzeti érzés s erősült a fajszerehet is. A kultura így lefoglalja a földet, a világot s a történetet s azt a földi életnek s az emberi törekvéseknek körvonalával határolja. (Martensen, Christliche Ethik.)

Most nem arról van szó, vajjon igazak-e, vagy nem ez ideálok, de annyi bizonyos, hogy ez a kulturirányzat is gazdag tartalmat rejt magában s haladásában új meg új oldalait mutatja be az életnek. E kulturiránzzattal nagyon könnyen lehetne végezn, ha valaki rámutat a benne rejlő hiányokra s tényekre, ha sötéten áll ki eléje s rációálja a „vadé retro satanas“-t; de kioltja-e ezzel a természetes örömeik édes színeit, ellensúlyozza-e vele annak a relativ értékű, de megnyugodni akaró életbölcösséggnek azt a kedves temperamentumát, mely rokonszenvet ébreszt az átlagos halandókban s értékeket léptet föl, melyeket elbírálni lehet, de elfogadni nem; ilyenek a természet, az emberiség, a művészet, a földi élet s földadatai? Ne ignoráljuk őket s ne nézzünk rájuk sötéten, hiszen sok igazságot mondanak. Mondják, hogy a világ az isten műve s hogy gazdag és szép, mint gondolataink tükré, hirdetik, hogy a természet is érték s erő, melyet Isten teremtett s ha van is eredeti bűne, de a bűn nem szüntette meg az embernek földi földadatait.

„Dominamini“ mondotta az Isten az emberiségnek; terjeszd ki uralmatad földre és tengerre. Ez a szépség — tudom — sok érdes fonállal van átszőve, melyek vezeklő övvé vastagodnak a világiass ember derekán; tudom, hogy a komfortos élet mézcseppjeivel szemben tengernyi keserűség hullámzik s az aeshetikai világnézetnek világos feltjait sötét éj váltja föl, mely elnyeli az emneri gondolatnak szikráit; tudom mindezt, de azt is tudom, hogy ez a természet s az a világ az én életem fájának talaja, melyet elhanyagolnom nem szabad, hanem művelnem kell, hogy azután a kegyelem erejével s napsugarával új energiákat kelthessek benne.

Van a humanista irányzatban természetesen túlzás is. Van a föld szeretetének s az ember istenítésének olyan túlzása, mely egész a természetfölöttinek tagadásáig fokozódik; vannak sötét és káromkodó proféták, milyen Nietzsche; vannak piszokban turkáló világbirák, milyen Zola, de azért van igen sok jó indulatu ember, ki a humanitáshnak káprázatos befolyása alatt áll s akit meg lehet a kereszténység számára nyerni, ha nem beteges világundorral s eremita hajlamokkal közeledünk feléjük. Mutassuk be nekik azt a kereszténységet, mely nem embertelen, rideg, idegen, hanem mely meg tud felelni az ember összes igényeinek. Ne álljunk a középkori „frates spirituales“ álmodozó, zavaros, fájdalmas világnézetének keretébe; legyünk meggyőződve, hogy a modern kornak elváltozott érzésébe kell beleállnunk s hogy a régi gondolatokat nem szabad a múltnak idegenszerűségében bemutatnunk, ha azt akarjuk, hogy megértsenek. Hagyjuk meg kulturánknak tartalmát, de egészítsük ki azt; ha kiegészítjük a világról való fogalmakat a szellemi s természetfölötti világnak oly fölfogásával, mely a mai kulturafoknak imponál, bizonyos vagyok róla, hogy hitünk nem lesz idegen e földön.

Mai lapunk 4 oldal.

6895]tkv. 1903. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székesfehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Székesfehérvári egyházmegyei kegyes alapítványok pénztára végrehajtónak Özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő elleni 840 korona tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a székesfehérvári kir. törvényszék, a székesfehérvári kir. járásbíróság területén levő, Székesfehérvár szab. kir. város határában fekvő, a székesfehérvári 717. számú tkvi betétben A. I. 1.—4. sor, 3560, 3561|1, 3561|2, 3561|3 hr. számú ingatlanból Özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbálát illető felerészre 1193 koronában; — a székesfehérvári 717. sz. tkvi betétben A. II. 1.—2. sor, 5045 és 5046 hr. számú egész ingatlanra az 1881. évi LX. tc. 156. §. a. pontja alapján egészben, mely felerészben özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő, felerészben pedig Maizer Erzsébet és kiskoru Maizer Imre tulajdonát képezi s ezen utóbbi felerészre pedig özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő élethossziglani haszonélvezeti jogával terhelten 187 koronában; — a székesfehérvári 717. számú tkvi betétben A. + 1. sor, 11009. hr. számú egész ingatlanra az 1881. évi LX. tc. 156. §. a. pontja alapján egészben, mely felerészben özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő, felerészben pedig Maizer Erzsébet és kiskoru Maizer Imre tulajdonát képezi s ezen utóbbi felerészre pedig özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő élethossziglani haszonélvezeti jogával terhelten 360 koronában; — a székesfehérvári 717. számú tkvi betétben A. + 2. sor 11057 hr. számú egész ingatlanra az 1881. évi LX. tc. 156. §. a. pontja alapján egészben, mely felerészben özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála, végrehajtást szenvedő, felerészben pedig Maizer Erzsébet és kiskoru Maizer Imre tulajdonát képezi s ezen utóbbi felerészre pedig özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő élethossziglani haszonélvezeti jogával terhelten 323 koronában s végre a székesfehérvári 717. számú tkvi betétben A. + 3. sor, 12607. hr. számú egész ingatlanra az 1881. évi LX. tc. 156. §. a. pontja alapján egészben, mely felerészben özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő, felerészben pedig Maizer Erzsébet és kiskoru Maizer Imre tulajdonát képezi s ezen utóbbi felerészre pedig özvegy Maizer Imréné szül. Fister Borbála végrehajtást szenvedő élethossziglani haszonélvezeti jogával terhelten 371 koronában ezenel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi december hó 15-ik napján délelőtti 9 órákor a kir. törvényszék földszint 53. ajtó a. levő árverező szobájában megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési árban alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett arólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Székesfehérvárott, 1903. évi szeptember 1-én. A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Sárkány,
kir. törvényszéki bír.

Készpénz

kölcsönökre bármily összegig, bárkik teljes bizalommal forduljanak hozzám, mivel nagy ismeret-séggel folytán legszolidabb alapon, diszkrétan leggyorsabban szerezhetem meg akár bankoktól vagy tőkepénzesektől, kezesek nélkül is. Vidékieknek szintén olcsó kamattal, csekély havi törlesztéssel. Ingatlanokra II. és III. helyre 76 évi törlesztéssel ugyiszint konvertálók.

Balassa Árpád

bankbizományi irodája: Budapest, VI. Vörösmarty-
utca 57. sz. I. em. — Telefon. Válaszbélyeg.

Coaksz!

Alólist légszeszgyári igazgató-ság a legjobb minőségű sziléziai darab-köszénből előállított

Coakszának

métermázsáját 4 koronáért a légszeszgyárban ajánlja.

Utalvány kizárólag a székesfehérvári kereskedelmi bankban és a légszeszgyárban váltható.

Székesfehérvári
légszeszvilágítási társulat
igazgatója.

Mráz V.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részleltetésére való eladására, az 1883. évi XXX. t.-o. alapján. Tőke és kockázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset. — Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó” kiadóhivatalának, postafiók 180. Budapest.

Új butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok

**Kórház-utca 4. szám alatt
(saját ház.)**

Raktáron van uri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a leg-szolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségéért felelősséget válllok.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elválllok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyiszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

Nyári Gábor,
épület és butorasztalos.

Papp Károly

selyem-kelme festő és vegyészeti ruha tisztító intézete

Székesfehérvár, Városháster 5. szám.

(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Elvállal minden e szakmába vágó ruhaneműeket festésre és tisztításra jutányos áron, felelőség mellett.

Szövet- vagy csipke-függönyök a legnagyobb vigyázattal festetnek vagy tisztítottanak. Gyász-ruhák haladék nélkül vétetnek munkába.

Postai rendelések pontosan és azonnal elintéztet nyerne.

Székesfehérvári férfi-ruha műtisztító

JÄGER BÉLA

szabó-mester.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a Kigyó-utca 16. szám alatt levő üzletem fentartása mellett

Palotai-utca 27. sz. alatt (Jakabi-ház) fiók-üzletet nyitottam.

Megrendeléseket mindkét helyen elfogadok. Szép és divatos kivitelben készítek mindennemű férfi-ruhát.

Egy öltöny tisztítását, javítással és vasalással együtt 2 koronáért eszközölöm.

Jäger Béla szabó-mester és férfi-ruha készítő
Kigyó-utca 16. szám (Sváb-ház) és Palotai-utca 27. szám. (Jakabi-ház.)